

Dagopening door Dinand Krol

Bij de 472e vergadering van de Raad van Kerken, woensdag 12 februari 2025

Lezen: Psalm 80, 1-4.15-20

Beste mensen,

Over barmhartigheid kun je mediteren – en ook preken.

Maar barmhartigheid is vooral iets wat je moet doen.

Barmhartigheid – dat lijkt een versleten woord, in onbruik geraakt, misschien wel doordat het zo voor op de tong lang in sommigen kringen. Dan ging het over de dienst van de barmhartigheid, de werken van barmhartigheid en het betonen van barmhartigheid. Allemaal goed en best. Maar het bleef bij woorden. En daar kom je niet veel verder mee. Tenminste – als het daarbij blijft.

Hoe dan wel?

Psalm 80 is daar een schitterend voorbeeld van.

Ik weet het – ook ik ‘bezondig’ me er vandaag aan om die psalm niet in z’n geheel te lezen. En eerlijk gezegd doe ik dat ook als in de zondagse diensten de berijmde versie gebruikt. Dan zijn het vooral het eerste en het laatste vers, wat ik laat zingen. Maar dan vergeet je waar het eigenlijk om draait in die psalm. Een klein stukje hebben we ervan gelezen. De psalm bezingt, of liever: *beklaagt* het lot van het deel van het volk Israël dat weggerukt is uit eigen land. Weggerukt door de Assyriërs. Weggerukt om er nooit weer terug te keren. Dat denk ik omdat de psalm het (vs. 3) heeft over *Efraïm, Benjamin en Manasse* – stammen van het noordelijke rijk. Door God geplant, door mensen uitgerukt.

Het zijn deze mensen die worden opgedragen aan de Heer. Dat is allemaal mooi en prachtig en waardevol. Maar let er eens op dat dit gebeurt door Asaf, een man die hoorde bij de musici van de tempel. Hoe dat precies zit is moeilijk vast te stellen. Maar waar het me vandaag om gaat is dat die musici hun werk deden in de tempel. En die tempel bevond zich in het andere deel van het verscheurde Israël.

Israël-Zuid bidt voor Israël-Noord.

Bidt om barmhartigheid.

God van de hemelse machten, keer U tot ons (vs. 15).

Het laat zien hoe het lot van de ander je aangaat.

Dat je er niet aan voorbij kunt gaan.

Dat je er niet langsheen kunt kijken.

Het lot van krijgsgevangenen burgers van Israël net zomin als de pijn van inwoners van Gaza.

Het lot van mensen in Oekraïne net zomin als dat van Russische soldaten.

Ik weet het: gemakkelijk is het niet om te bidden voor je vijand. Maar is dat niet wat Jezus leert: *heb je vijand lief en bid voor wie jullie vervolgen (Mat. 5,44)?*

Van dichtbij maken we het mee dat de Christelijke Gereformeerde Kerken – een kerkgemeenschap waar wij goede contacten mee hadden – in een diepe crisis verkeren, zo diep dat een kerkscheuring dreigt.

Je staat erbij en je kijkt ernaar.

En je vraagt je af: wat kunnen wij nog doen.

Wat is barmhartigheid méér dan lijdzaam toekijken of de boel misschien klapt?

Ik kan er nauwelijks antwoord opgeven, omdat antwoord vaak zo gemakkelijk lijken.

Maar dan kijk ik naar de Open Hof in Kampen, een kerk waar ik in mijn studententijd vele malen aan voorbij ben gefietst.

Wat getuigt het van een moed dat er mensen zijn die het hebben gedurfd om kerkasiel te verlenen – en dat in deze tijd.

Wat een geduld is ervoor nodig – om dat dóór te zetten, om de dienst daar voortgang te doen vinden.

Om dat te doen voor mensen die – als het al lukt – waarschijnlijk niet veel meer kunnen zeggen dan ‘dank je wel’, hoe graag ze het misschien ook anders zouden willen.

Er zijn dingen die nou eenmaal voor geen geld te koop zijn

En dan is de cirkel rond.

Want dat is nou net barmhartigheid, de barmhartigheid die God heeft laten zien aan zijn volk door het te bevrijden uit de greep van slavernij en dood.

Die God is barmhartig – ik zelf noem het liever *warmhartig*, omdat het woord dat de Bijbel er – zeker in het eerste deel ervan, het OT – gebruikt zoveel meer is dan alleen maar iets dat je *zomaar* krijgt, dus zonder dat je er aanspraak op kunt maken, een woord is dat getuigt van *liefde*, of nog liever van *liefdadigheid*, een term die nog meer dan het enkele woord ‘liefde’ laat zien dat er ook iets voor moet gebeuren.

Barmhartigheid – dat geeft God ons, dat leert God ons.

We zitten hier bepaald niet in de buurt van Kampen.

Misschien zitten we wel net zo ver weg van Kampen als Asaf het zat van het noordelijke deel van Israël, wie zal het zeggen.

Maar als je weet dat je mag leven van barmhartigheid, dan ga je ook barmhartigheid bewijzen. Dan mag je erom bidden, dan mag je ernaar verlangen.

*Heer, God van de hemelse machten, keer hun lot ten goede,
toon uw lichtend gelaat en zij zijn gered.*

Laten we bidden.

Vader in de hemel,

We danken U voor uw barmhartigheid.

En we bidden: leer ons barmhartig te zijn – voor anderen zoals U het bent voor ons.

Leer het ons steeds opnieuw: om het niet van mensen te verwachten, maar van U.

Heer, U kunt mensen bewegen.

Wij hebben het nodig, vandaag, als we het hebben over Nicea, over het kerkasiel, over de toestand in de wereld – al die dingen die de revue van onze agenda passeren.

Maar we bidden U: laat ons in al onze drukte niet vergeten dat er ook anderen zijn die ons gebed nodig hebben.

We dragen de krijgsgevangen burgers van Israël op – en ook de inwoners van Gaza.

We dragen U de bevolking van Oekraïne op – en ook de burgers van Rusland.

We bidden U om wijsheid – als het gaat om de kerkelijke situatie in de CGK.

Zoals we U ook bidden om barmhartigheid voor de familie Babayants.

Heer, ontferm U – over hen en over ons.

We bidden het in Jezus' naam.

Amen.

Zingen: LB 838 : 1,2